

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr.,
1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr.,
1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 fr., 1/2 an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 7 August st. v.

Omul se fie om cuminte și se nu
rîvnească la prea mult.

Aceasta e învățătura, pe care pa-
nicul cetățean al țărilor coroanei ungare
a Maiestății Sale are s'o tragă din eveni-
mentele petrecute în cele din urmă câteva
septemăni.

Încă atunci, când officioși dela „Pester
Lloyd“ se încruntaseră asupra Alteței Sale
Imperiale Archiducelui Albrecht le-am ținut
concețățenilor noștri maghiari, că rău fac
de amenință, fiindcă nu se mai spărie ni-
meni de dinșii.

Nici că s'a spăriat nimeni. Din contră,
dl Max Falk a trebuit să le dea aderen-
ților ordinii legale satisfacțiunea de a de-
clara, că n'a voit să atingă pe nimeni și
că-i pare rău că s'a folosit de nisce ter-
mini, pe care alții i-au interpretat rău.

Gălăgia cu toate acestea n'a încetat.
Primind scirea despre înaintarea ge-
neralului Janski și despre pensionarea ge-
neralului Edelsheim, Maghiarii au început
ear' să facă gălăgie, să ceară satisfac-
țiune, ba să pretindă chiar crearea unei
armate deosebite pentru Ungaria, ori,
mai corect, pentru țările coroanei ungare
a Maiestății Sale.

Am ținut și acum, că n'au conceță-
țenii noștri maghiari de ce se ceară satis-
facțiune, fiindcă ceea-ce s'a făcut, s'a făcut
în virtutea legilor existente.

Când e vorba de armata, care cu-
prinde în ea toate popoarele monarhiei,
Maiestatea Sa nu este Rege, ci Împărat,
și nu are să consulte decât pe ministrul
imperial de război, ear' acesta a contra-
signat dispozițiunile luate în ceea-ce pri-
vea pe Generalul Janski și pe Generalul
Edelsheim. Dl Coloman Tisza, ca șef al
cabinetului ungar, nu avea dar' să se
amestece în cestiunea aceasta.

Aceasta au simțit-o toți oamenii po-
litici mai serioși și de aceea atât partidul
guvernamental, cât și fruntașii opozițiunii
moderate și-au impus oare-care rezervă
înțeleaptă. N'a simțit-o însă lumea cea
mare, n'au simțit-o legiurile patrioților pa-
tentăți și de aceea făceau gălăgie, ca-și-când

acum ar fi timpul, ca să stoarcă națiunea
maghiară nouă concesiuni pentru „statul
ungar“.

Domnul Coloman Tisza însă și co-
mitele Albert Apponyi, oameni mai bine
informați despre dispozițiunile cercurilor
hotărâtoare, foarte în curând s'au încredin-
țat, că prea s'au aventat și că trebuie să
se simță foarte fericiți Maghiarii, dacă se
va menține *statul quo* în ceea-ce privește
pozițiunea „statului ungar“ în mo-
narhie. Foarte în curând dar' după prima
călătorie făcută la Viena, dl Tisza a bă-
tut în retragere, ear' comitele Apponyi
s'a întrecut cu el în manifestări de leali-
tate, ceea-ce a făcut, ca oamenilor să le
vină mintea la cap, cum țin Românil.

Nu le mai trebuia acum cercurilor
politice maghiare decât un pretext spre a
se retrage — cel puțin în linia, pe care-o
ocupaseră mai înainte.

Acest pretext li s'a dat în autograful
Maiestății Sale.

Autograful, un adevărat manifest la
adresa poporului maghiar, e tot ceea-ce
se poate mai legal, mai constituțional, dar'
totodată și un așa numit „Machspruch“,
glasul Aceluia, dela care purcede toată
puterea, care poate să facă și să desfacă.

Nici odată în timpul celor din urmă
douăzeci de ani unitatea organică a mo-
narhiei nu s'a accentuat cu atâta energie
ca în cuvintele „*țările coroanei mele un-
gare*“, nici odată, în acest timp nu ni s'a
spus cu atâta claritate, că dela Coroană
purcede toată puterea, ca în alineatul al
doilea al autografului.

Noi Românii și dimpreună cu noi
majoritatea popoarelor din monarhie scim
de mult, că Împăratului și numai Împăra-
tului îi dăm cătane: Lui și numai Lui îi
jură aceste cătane credință, Lui și numai
Lui au să i-se supună, pe El și numai
pe El au să-l servească față cu ori-și-cine,
chiar și contra noastră. I-le dăm astfel,
fiindcă sîntem convinși, că nu va face
de puterea Sa, de avutul și de sângele
nostru decât întrebuințarea cerută de in-
teresele comune tuturor, apărându-ne de
dușmanii externi și impunând respectarea
legilor existente.

Maghiarii însă nu tot astfel voiau să
înțeleagă lucrul. Ei cereau, ca armata să
fie totodată și a țerii, ca cătanele să jure
și pe constituțiunea Ungariei, și fiindcă
nu jură și astfel, îi considerau ca pe nisce
străini în mijlocul nostru, și cărtiau asu-
pra lor. De aceea le-am spus în mai
multe rânduri, că rău fac de cărtesc,
fiindcă armata, asupra căreia cărtesc, îi
susține la putere, că ne impune nouă,
celor nemulțumiți, supunerea cătră nisce
legi, prin care ni se face nedreptate, că
este razimul lor întru toate cele ce fac.

Dl Coloman Tisza este mare și tare,
nu însă din vrednicia sa, nu din voința
poporului maghiar, ci din grația Maie-
sății Sale.

Nu ni se cuvine nouă să cercetăm
motivele, pentru care Maiestatea Sa îl
susține pe dl Tisza. Ni-e destul unul
singur: interesul menținerii ordinii. Și
este foarte gravă sentința cuprinsă în cu-
vintele: „*Avînd deplină încredere*
în patriotismul totdeauna probat
al D-Tale și unindu-mă cu vede-
rile mie cunoscute ale D-Tale în
cestiunea aceasta...“

Domnul Coloman Tisza poate să aibă
și vederi, pe care Maiestatea Sa nu le
cunoaște. Se poate ca în parlament, în
cluburi ori cel puțin în cercuri mai in-
time dl Coloman Tisza să aibă vederi
deosebite de acelea, pe care le cunoaște
Maiestatea Sa: încrederea se leagă însă
numai de *vederile cunoscute*.

Eară aceste sînt emise în autograful
contrasignat de dl Coloman Tisza.

Sîntem dar' foarte mulțumiți, că
concețățenii noștri maghiari au fost cal-
mați, ba chiar entusiasmați de acest au-
tograf.

Nu cestiunea Janski-Edelsheim, ci alte
cestiuni cu mult mai importante s'au re-
solvat prin aceasta și este un lucru foarte
leal, dacă vom lua și noi acest autograf
al Monarchului nostru drept punct de ple-
care pentru linia noastră de conduită.

Deocamdată dorim numai să scoatem
la iveală și partea de merit, pe care o avem
noi înșine la această calmare a conceță-
țenilor noștri maghiari.

Dacă nu eram și noi aici și dacă nu
ne purtam, precum ne-am purtat, Ma-
ghiarii n'ar fi astăzi atât de cuminte. E
însă mare lucru, când omul, fie el chiar
Maghiar, se vede izolat, ba chiar combătut
din toate părțile.

Rămâne acum să vedem, dacă ceea-ce
s'a făcut pentru respectarea legilor existente
în ceea-ce privește pozițiunea armatei se
va face și pentru aplicarea cu bună cre-
dință a altor legi, căci mai există și alte
legi, pe care concețățenii noștri maghiari
sînt dispuși a nu le respecta, și legile
toate sînt făcute, pentru-ca să fie respec-
tate de toți, dar' de **toți**, chiar și de
guvern.

Dacă li-se poate impune Maghiarilor
supunerea cătră *unele* legi și ei sînt în-
cântați de a se supune, li-se poate impune
și supunere cătră *celelalte*, cătră toate câte
s'au creat: dacă ne supunem noi, să se
supună și ei.

Continuatio delectat!

Revistă politică.

Sibiu, 7 August st. v.

Autograful împărațesc este
evenimentul, care se discută de present
în presa din țară și străinătate. Se în-
țelege, că presa guvernamentală maghiară
și maghiaronă este încântată de succesul
dlui Tisza. Presa opozițională este și
ea oare-cum mulțumită, dar' sînt unele
pasagiuri în autograf, care nu se unesc
cu idea ei despre omnipotența maghiară
și dau privilegiu bun de a nu fi mulțumită
cu guvernul Tisza. Nu am obosit publi-
cul nostru cu înregistrarea tuturor comen-
tarelor la acest preainalt act, căci ni s'a
părut superfluu, de vreme-ce la urmă reese
numai atîta, că fiecare partid își face co-
mentarul așa după-cum îi vine mai bine
la socoteală, după-cum cere scopul ce
urmărește. Altfel stă lucrul însă cu presa
din străinătate. Aceasta nefiind interesată
în lucru, trebuie să aprefieze în mod mai
nepreocupat și la tot cazul este mai de
interes pentru noi ceea-ce se țin în foile
din Germania spre exemplu, decât comen-
tarele lui „Pester Lloyd“ etc. Eată ce scrie
între altele „Frankfurter Zeitung“ cu
privire la autograful împărațesc:

„Dacă cumva în partea maghiară s'a spe-
rat la primirea unei satisfacțiuni pentru cunos-

Foița „Tribunei“.

Măr și Păr.

Poveste.

De Nicolau Trimbițoiu.

(Urmare.)

Poporul adunat vedînd aceste țindea:

— Ce om străin poate să fie acesta, de
vorbesce cu atîta cutezare, ca-și-când nu i-ar
fi frică de bălaur, sau e un voinic viteaz și
atunci poate să scape fata împăratului, și ne
măntuesce și pe noi de nefericirea aceasta?

Câinii neîntrerupt se plimbau în giurul sto-
borului fîntăni, rătăcind cu picioarele în pă-
mînt, și schilăind, par'că ar fi știut, că acolo
este ceva.

Măr îi întrebă pe oameni:

— Ce semne se ved, când ese bălaurul
afară?

— Es stropi din fîntână, — ținera oamenii.

— Atunci, draga mea, pune-ți capul la
mine în poală și odihnesce-te puțin, căci rămân eu
să priveghez.

Ea își puse capul la el în poală și fiind
ostenită și suferind mult, îndată și adormi.

Dela un timp câinii începură a țîlăi și
hămul.

El trezi atunci fata de împărat, căci gîndia
că o să fie ceva, și îi ținse, să meargă mai
încolo.

Nici nu greși cu gîndul lui, căci abia se
duse fata cîțiva pași mai încolo, eșiră cîțiva
stropi din fîntână.

El își chemă câinii lîngă el, și își pregăti
sabia.

Poporul, cât a fost adunat, tot a fugit.

Odată eși un cap de bălaur din fîntână,
Măr se repezi și îl reteză, din acela însă se
făcură trei capete, dar' câinii apucară fiecare
câte un cap; el tăia virfurile limbilor și le băgă
în buzunar, dar' deodată din acele capete eșiră
trei șerpi, cu care însă avură ce face câinii, îi
sfășiară în bucăți.

Al doilea cap, când eși, earăși nu avu
răgaz, ci îl reteză, tot așa cu al treilea, patru-
lea, cincilea și șeselea, pe toate le reteză. Făcîndu-se
apoi din ele cîte trei, câinii le apucau pe cîte
unul, Măr tăia virfurile limbilor, cari eșiau la cîte
un șerp, ear' câinii îi sfășiau pe rînd. Când
eși al șeptelea cap, încă îl reteză, dar' din acela
nu se făcură numai trei capete, ci nouă, din
care se făcură nouă șerpi mari. Trei din ei îi
apucară câinii și îi sfășiară, mai rămaseră însă
șese, care săriau tot la capul lui Măr și îl apuce
în toată clipita. El călcă cu picioarele doi, cu
mîna apucă alți doi, dar' mai rămaseră doi, care
săriau și mai turbat asupra capului lui Măr.

Ce să facă el atunci? Nu se gîndi mult.
Îi apucă și pe aceștia și cu o vitejie uimitoare
se luptă cu ei, până-ce câinii gătără cu cei de
mai înainte; atunci Măr slobozi pe rînd și pe
ceilalți șerpi, pe cari încă îi sfășiară câinii, ni-
micîndu-i astfel pe toți de-a rîndul, încât n'a
mai rămas nici urmă de înfricoșatul bălaur.

După-ce gătă, mai așteptă Măr o bună bu-
cată de vreme să vadă, că poate tot o să mai
ease ceva, dar' spre bucuria lui, nu mai eși
nimic.

Atunci scoase apă din fîntână cu o vadră
și beu el, îi dete fetei și chemă și pe oameni,
care cu mînilor încrucișate se uitaseră la cele ce
s'au întîmplat.

Veniră și ei și beură cu toții până se să-
turară.

Fata împăratului atunci luă pe după cap
pe Măr și-i ținse:

— Mi-ai scăpat vieța; de nu erai tu, eu
acum nu aş mai fi pe pămînt. Ești voinic,
de care nu s'a mai pomenit.

El ținse:

— De nu te scăpam, nici eu nu mai trăiam;
neputîndu-te să te uit în veci. Să nu uităm însă
dragă, că Dumnezeu, bunul nostru Părinte din
cer a fost, care ne-a ajutat, ca noi, biruind pe
vrășmaș, să putem fi fericiți, să-i mulțumim dar'
lui întăiu.

Se puseră în genunchi amîndoi, se puse
tot poporul și cu o rugăciune tainică cu lacrimi
în ochi, mulțumiră lui Dumnezeu pentru ajutorul
ce l-a dat.

Veni apoi poporul la el și îi mulțumi și lui,
pentru-că l-a scăpat de necaz, ne mai avînd
grije de aci încolo de bălaur să-i câștige tot la
jumătate de an o fată.

Mai înșiră apoi virfurile limbilor, care erau
27 la număr, pe o ață, puse steag alb pe trăsura,
sui fata împăratului în ea, se sui și el, apoi chemă
și câinii la picioarele lor și plecară cătră curtea îm-
păratului.

Ajungînd acolo, găsiră pe împăratul și îm-
părateasa leșinați de durere pentru pierderea fiicei
lor. Dau să le vorbească, dar' îndeșert, căci nu
aveau cu cine; împăratul și împărateasa nebu-
niseră.

Curtenii înainte erau supărați pentru una,
acum erau supărați pentru alta. Nu se puteau
bucura deci îndeșert pentru scăparea fetei, erau
însă supărați vedînd că împăratul și împărateasa
sînt în așa stare, încât le era în primejdie viața.

Iute chemă Măr toate babele din oraș să
le întrebze, ce ar fi de făcut, ca să se scoale îm-
păratul și împărateasa. Și veniră babele, cercat-au
cu cîte de toate, descîntat-au, vrăjit-au, bosco-
nit-au, tîmăiatu-i-au, dar' toate nu au folosit nimic.
Veni în urmă o babă foarte bătrână, se uită la
împăratul și la împărateasa și pe o parte și pe

cutele schimbări personale din armată, apoi autograful împărătesc către Tisza n'a corespuns acestei aşteptări nici decum. Şi cea mai cutezată interpretare n'ar pute scoate o „satisfacţie” pentru sentimentul naţional unguresc, pretins vătămât. Un efect liniştitor adevărat, că autograful îl va avea; şi o duşă rece, precum se aplică aici în cea mai bună formă capetelor aprinse ale fiilor lui Árpád, are însuşirea de a linişti şi de a — deprimă.”

În unul din numerii trecuţi am înregistrat şi noi o scire apărută în „Oestr. Correspondenz” din Würzburg, în care era vorba, că la Gastein s'a legat o amicie cu mult mai intimă ca până acum şi s'a subscris un contract obligator decâtă monarch cu privire la situaţia politică. „Fremdenblatt” din Wiena vine acum şi spune, că această scire este basată pe combinaţiuni neadeverate.

Meetingul lucrătorilor din Bruxella s'a ținut, fără ca liniştea să fi fost cât de puţin conturbată. În mod demn şi rezolut lucrătorii belgieni adunaţi în număr de 30.000 şi-au manifestat dorinţele şi pretensiunile, care culminează în aceea, că cer votul universal. Presa belgiană e plină de recunoştinţă faţă cu purtarea lucrătorilor şi pledează pentru respectarea pretensiunilor lor. Chiar şi ministerialul „Journal de Bruxelles” declară acum, că guvernul nu ţine de imposibilă introducerea votului universal.

Consiliile generale s'au deschis în Franca până acum în 83 guvername. Din aceste 72 au ales birouri republicane şi 11 conservatoare.

Despre călătoria d-lui Giers i-se comunică lui „N. W. A.”, că ueasul împărătesc, prin care i-se dă ministrului concediu accentuează anume, că se întâmplă în afaceri familiare şi pentru căutarea sănătăţii.

„Morning Post”, organul lui Salisbury revine asupra ideii sale de predicţiune, adevă de a se alipi Engli-tera prelîngă puterile centrale, şi dăce între altele următoarele:

„Nu mai încapă nici o îndoială, că o alianţă cu noi, atât la Berlin cât şi la Viena ar fi salutată cu bucurie. Fără această alianţă puterile continentale nu pot să opună o rezistenţă eficace planurilor agresive ale Rusiei şi Franciei. Noi însă prin actuala noastră poziţiune şovăitoare ne slăbim mereu. Dacă nu intrăm definitiv în înţelegerea cordială, care există între Germania şi Austria, n'avem de ce să ne mai mirăm, că ele refuză de a scoate pentru noi castanele din foc. În momentul actual se prezintă o ocaziune din cele mai potrivite, de a defini din nou poziţiunea noastră faţă cu concertul european. Lordul Roseberry, rupend într'un mod norocos cu tradiţiunile, cari ţineau pe loc pe oficiul de externe, a croit drumul. Lordului Iddesleigh nu-i mai rămâne acum decât să continue în această direcţiune. Dacă guvernul nostru va trece fără sfilă de partea puterilor doritoare de pace, poate spera să termine cât mai uşor cu multele costuri interne, cari aşteaptă să fie rezolvate.”

Raportul

comitetului Asociaţiunii transilvane pentru literatura română şi cultura poporului român despre activitatea sa în decursul anului 1885.

Onorată adunare generală!

Instituit prin adunarea generală dela Braşov, din anul 1883, pentru periodul dela 1884—1887,

comitetul Asociaţiunii îşi ia voie a prezenta în conformitate cu §. 32 lit. g) din statute raportul despre activitatea sa în timpul dela 1 Ianuarie până la 31 Decembrie 1885.

I.

În decursul anului 1885 s'au ținut 18 şedinţe sub conducerea vice-preşedintelui Iacob Bologa. În aceste şedinţe s'au făcut cele trebuincioase pentru executarea concluserilor adunării generale, pentru folosirea sumelor votate în buget cu privire la administraţiune, la ajutorarea de studenţi şi învăţăcei de meserii, pentru foaia periodică a Asociaţiunii şi pentru scoala de fete, resolvându-se în acelaşi timp şi curenţile. Din raţiociniul, ce se prezintă onoratei adunări generale, aceasta se va convinge mai deaproape despre amănuntele folosirii sumelor votate în bugetul anului 1885.

Stipendistii din anul premergător au folosit şi în anul despre care raportăm, stipendiile avute, cu excepţiunea unui stipendiu din cele menite pentru ascultătoare de pedagogie, care, devenind vacant, s'a conferit pe calea concursului unui elev din cursul al IV-lea dela scoala de pedagogie din Cluj, şi cu excepţiunea unui stipendiu din cele menite pentru realisti, care, sistat la rata ultimă, din cauză că stipendistul îşi părăsi cursul învăţăturii, a fost dat, în suma acestei rate, ca ajutor unui student lipsit de mijloace, dela gimnasiul de stat din Sibiu. Afară de acest ajutor s'a mai votat din economiile bugetului conform îndrumării primite dela adunarea generală din Gherla, un ajutor de 50 floreni învăţătorului P. Grama din Sânta-Jude, drept încurajare în continuarea lucrării pentru promovarea instrucţiunii în industria de casă. — Tot în conformitate cu dispoziţiunile adunării generale precedente s'a făcut, pe calea concursului, instituirea unui cancelist stabil al Asociaţiunii.

Zidirea scolară, pentru care în anii precedenţi se făcuseră lucrările pregătitoare, s'a ridicat şi s'a pus sub coperiş în decursul anului 1885, rămânând preste iarnă în stare crudă, pentru-că se se svênte pe deplin, înainte de a se procede la lucrările ulterioare de terminare a edificiului. Pentru siguranţă în o solidă şi conşienţioasă executare a tuturor lucrărilor de construcţiune comitetul a numit, cu o remuneraţiune de 300 fl. pe inginerul oraşului, inspector al lucrărilor de zidire, şi a exmis totodată din mijlocul seu un delegat în persoana dlui David baron Ursu, pentru controlă în aceeaşi afacere. Viului interes, dovedit mai ales de cest din urmă în toate afacerile ce privesc zidirea scolară şi înzestrarea scoalei cu cele trebuincioase, este a se atribui prompta executare a tuturor lucrărilor, făcute în această direcţiune.

Pe timpul adunării generale prezente, fiind edificiul scolar cu totul terminat, ne aflăm în ajunul deschiderii scoalei împreunate cu internat a asociaţiunii, şi comitetul nu poate decât să invite de nou pe publicul român din patrie a da cel mai călduros sprigin unicei scoale superioare de fete, ce până acum avem noi Români din patrie.

Pentru a avea şi din partea decătră parcul oraşului o intrare la scoală, s'a făcut cererea la magistratul oraşenesc, ca să permită înlocuirea zidului vechiu oraşenesc prin un grilaj de fer şi facerea unei uşi în acesta. Magistratul însă n'a încuviinţat cererea, aducând de motiv, că zidul dinspre parc ar căde pe un loc, care este proprietatea erarului de justiţie. În urma acestei

denegări comitetul a dispus cele necesari pentru obţinerea amintitului favor dela înaltul erar.

Pentru acoperirea speselor reclamate de zidirea scolară s'a creat, pe basa concluserilor adunărilor generale şi din fondul asociaţiunii, un fond de zidire cu 40,000 fl., care prin interesele dela această sumă, prin un împrumut de 797 fl. 37 cr. şi prin o contribuire de 500 fl. dela institutul de credit „Albina”, s'a urcat la suma de 42.378 fl. 72 cr. Din acest fond s'au plătit unele spese mai mărute, făcute cu lucrările pregătitoare pentru zidire, şi ratele arhitectului cu 41.400 fl. v. a.

În conformitate cu conclusele adunărilor generale din Braşov, Orăştie şi Gherla s'a exmis un apel către publicul român din toate părţile, pentru contribuiri în favorul scoalei de fete, cu scop de a se acoperi dintr'însele, succesiv, suma reclamată de edificiu şi înzestrarea scoalei, întrucât ea trece preste suma de 40,000 fl. votaţi de adunarea din Braşov în favorul scoalei. Aceste colecte fiindcă se continuă, despre rezultat se va raporta la altă adunare generală.

Statutul de organizare şi planul de învăţământ a fost supus unei noue revisiuni, luându-se în considerare şi părerile prezentate în adunarea generală din Gherla. În urma îndelungatelor pertractări asupra acestui obiect, comitetul a creşut a satisfacere mai mult aşteptărilor publicului cu privire la scoala superioară şi a se conforma mai deaproape legii regnicolare de instrucţiune, dacă, revenind asupra proiectului prezentat adunării generale din Braşov, va accepta sistemul unei scoale civile cu 4 clase, în care copilele vor avea să intre după-ce vor fi terminat cursul elementar de 4 clase la o altă scoală din afară, sau la o scoală de aici din loc, care eventual ar intra în legătură cu scoala asociaţiunii. Dispoziţiunile cu privire la internat şi la cursurile complementare, rămânând tot cele din proiectul publicat în „Transilvania”, organul asociaţiunii, schimbările s'au făcut mai ales în direcţiunile indigitate. Redactat definitiv, statutul dimpreună cu planul de învăţământ au fost mai în urmă prezentate inspectorului reg. de scoale din comitatul Sibiului, pentru a fi aşternut autorităţilor competente, cu scopul de a obţine aprobarea pentru deschiderea scoalei.

Însărcinărilor primite în cauza lăsamântului lui Ţiţe din Dej şi al lui Avram Iancu, comitetul a satisfăcut prin provocările adresate celor competenţi, pentru terminarea afacerilor atât de mult, însă nu din vina comitetului, trăgănite, şi sperăm, că în decursul anului 1886, vom vedea doară terminată afacerea acestor lăsamente.

II.

În ceea-ce privesc administrarea averii asociaţiunii, amintim că atât noua contabilitate, cât şi regulamentul pentru încassarea taxelor s'a pus pe deplin în lucrare. Resultatul, cu privire la cest din urmă, a fost în urmarea acestora ceva mai favorabil, ca în anii trecuţi.

Din raţiociniul, ce se prezintă pentru anul administrativ 1885 rezultă că: la venite, poziţiile bugetare: taxe dela membri, preliminate cu 1000 fl. au realizat cu 2265 fl. mai mult; interesele după efecte publice, preliminate cu 1134 fl. au dat cu 237 fl. 08 cr. mai mult; taxele de administraţiune, preliminate cu 121 fl. 28 cr. au dat cu 39 fl. 63 cr. mai mult; în fine s'au primit anticipaţiuni replătite în suma de 115 fl. Pe de altă parte însă suma preliminară pentru pnuuneraţiune la „Transilvania”, cu 200 fl., a rămas

cu 159 fl. mai jos decât preliminarul, şi la chirii în loc de 1946 fl. preliminaţi, s'au realizat cu 408 fl. 98 cr. mai puţin, din cauză că mai multe localităţi, ce mai nainte erau închiriate, a trebuit să fie deşertate şi dărmate în favorul executării zidirii scolare.

În rubrica speselor la poziţia a 8-a: Contribuţii şi spese diverse s'a trecut cu 124 fl. 50 cr. preste suma preliminară cu 500 fl.; s'a speşat însă mai puţin la poziţia spese extraordinare cu 192 fl. 45 cr.; la tipărirea foaiei „Transilvania” cu 172 fl. 76 cr., la dotaţia bibliotecii cu 41 fl., la stipendiile pentru realisti cu 25 fl., la stipendiile pentru pedagoage cu 100 fl., la stipendiul de facultate cu 75 fl., la stipendiul pentru arte cu 25 fl., preste tot dară mai puţin cu 704 fl. 02 cr., din cari scădând cei 124 fl. 50 cr., cu care s'a trecut suma preliminară, rămâne ca mai puţin spesată suma de 579 fl. 48 cr. La poziţiunile de spese însă s'a adaus o poziţie nouă cu 1023 fl. 94 cr., contribuţiune ecuivalentă după averea asociaţiunii. În contra impunerii acestei sume s'a făcut recurs la curtea şupremă administrativă, şi prin decisiunea acestui for s'a sistat toată procedura de până acum, ordonându-se o nouă pertractare a întregii cauze cu măsurarea ecuivalentului. Afacerea fiind încă în curgere, nu permite a spune ceva pozitiv despre rezultat.

De altcum starea averii asociaţiunii, a fost conform raţiociniului, la 31 Decembrie 1885 100,384 fl. 80 cr., adevă cu 4469 fl. 87 cr. mai mult, decât în anul precedent; ear' a fundaţiunilor 13,918 fl. 17 cr., astfel că întreaga avere administrată de comitetul asociaţiunii a fost 114,319 fl. 03 cr.; mai mult ca în anul precedent cu 4744 fl. 14 cr.

Suma depozitelor s'a urcat la acelaşi termen la suma de 2543 fl. 27 cr.

Comisiunea însărcinată cu revisiunea raţiociniului, după-cum arată raportul acludat la acest raţiociniu, l'a aflat exact şi în conformitate cu registrele şi cu documentele justificative. Ear' scontrările făcute, de asemenea au constatat la cassa asociaţiunii toate în bună ordine.

La ceea expuse cu privire la raţiociniu adăugăm, că în anul 1885 au intrat la cassa asociaţiunii 200 fl. din lăsamântul lui Aleman Mitrea din Reşinari şi 701 fl. 24 cr. din lăsamântul Anei Murşan din Sibiu, pe de altă parte s'a făcut dispoziţiune pentru asigurare pe calea legii a dreptului de servitute al asociaţiunii la suma de 600 fl. pe an din chiria casei, fosta proprietate a răposatului avocat I. Roman din Făgăraş, pe basa actului de donaţiune pentru cas de moarte, făcut de I. Roman şi soţia sa. — Deasemenea s'a făcut provocare la subcomitetul despărţământului Cluj, pentru a trimite în administrarea comitetului asociaţiunii unele fonduri, ce se află în administraţia lui, cari însă, înfiinţate fiind la adunările generale ale despărţământului, conform regulamentului despărţământelor, trebuie să fie administrate la comitetul central, ca făcând parte din averea asociaţiunii.

În legătură cu raţiociniul pro 1885 prezentăm proiectul de buget pro 1887. Acesta arată la venite suma de 4640 fl. 94 cr., între cari sumele mai considerabile sînt 2500 fl. taxe dela membri şi 1520 fl. chirii dela casa din strada morii Nr. 8, care fiind renovată, dă dela aceleaşi cuartire o sumă mai mare de chirii, decât în trecut.

alta, descântat-a cu inimă de soarece mestecată cu usturoiu, dar' nici aceasta n'a folosit nimic.

În urmă dîse:

— Împăratul cu împărăteasa nu se pot scula până nu se vor spăla cu apă adusă dela „dîna de peatră”.

— Unde-i dîna de peatră? — întrebă Měr.

— E foarte departe, dragul meu, preste nouă ţeri trebuie să meargă cineva, dacă vrea să ajungă acolo.

— Apoi bună va fi apa aceea? — întrebă de nou Měr.

— Va fi foarte bună, chiar şi morţii se pot scula cu ea. Aşa 'mi-a spus mama şi aşa trebuie să fie, dar' până acum nimeni n'a putut străbate până acolo, cu toate că s'au dus foarte mulţi şi nu s'au mai întors.

— Într'adevăr, este acea dîna de peatră? cum curge apa? şi pentru-ce se poate merge aşa cu greu acolo? — întrebă ear' Měr.

— Acea fîntînă şciu bine că este, apa curge la picioarele unei dîne de peatră, ear' pentru-ce se poate merge aşa de cu greu, eu nu pot să-ţi spun; atîta însă şciu, că împărăţia aceea e a unei smeoaiice bătrâne, care a avut trei feciori.

— Eu plec să aduc de acolo puţinică apă, să scot pe împăratul şi împărăteasa, — dîse Měr.

— Ba să nu te duci dragă, — îl între-rupse fata, — căci te vei perde pe acolo, şi eu

rămân singură; nici părinţii nu 'mi-se vor scula, nici tu nu vei veni, şi apoi va fi vai de mine.

— Nu te teme, ear' vin, — răspuse Měr.

— Lasă-l să meargă după apă, — dîse fratele cel mai mic al împăratului, care gîndia, că dacă va merge Měr acolo, nu se va mai întoarce, ear' frate-seu împăratul şi cumnată-sa împărăteasa vor muri, şi el va rămâne singur împărat.

Se şi gătă Měr de cale, luă un cal din stavă, câinii lui, paloşul împăratului şi sabia lui adusă de acasă şi plecă.

Cu lacrimi în ochi îl petrecu fata împăratului până la marginea oraşului. Acolo el o sărută şi o mină acasă dîcînd:

— Du-te, dragă, acasă şi mă aşteaptă.

— Te voi aştepta, scumpul meu, ori-şi-cât, — dîse ea.

Merse Měr multă lume şi împărăţie, cu gîndul la norocul care l'a fost pierdut, când l'a fost înferat mumă-sa, dar' care până acum nu l'a lăsat, se temea că acum va da de rău, nu avea ce face, căci ce-i era scris în cartea sorţii, tot trebuia să i-se întempe. Se gîndia şi la fata împăratului, şi atunci uita toate necazurile, ba nici de moarte nu îşi aducea aminte, numai să ajungă odată ear' la ea cu veste bună.

Eată că ajunsese cu seara odată într'un loc, unde se vedea „dîna de peatră”. Cugetă, că mai bine să odihnească puşinel până dimineaţă,

cînd apoi va lua apă şi va pleca cu ea cătră casă. Se puse deci sub un copac, şi făcu foc şi vru să-şi frigă nisce carne ce a fost vînat-o în pădure. Înserase bine, cînd le gătă aceste şi abia îşi putu întoarce de vre-o câteva ori carnea în frigare, cînd auî un glas din copac:

— Vai, că frigu-'mi-e, mor de frig.

Se uită în sus şi veşu o babă bătrână în copac. Ca om milos ce era, dîse:

— Cobori, babă, de te încăldeşce.

Ea ear' dîse:

— Vai, că frigu-'mi-e, mor de frig.

— Scobori, babă, de te încăldeşce, — dîse ear' Měr.

— Vai, că frigu-'mi-e, mor de frig, dîse a treia oară babă.

— Dar' scobori şi te încăldeşce, să nu te aud vîtîndu-te! — dîse Měr rîstît.

— M'aş scobori, dar' 'mi-e frică de câinii tîi, — dîse babă.

— Nu te teme, până voi fi eu aici nu-ţi vor face nimic.

— Ba mă tem, numai na, fii bun, 3 peri din capul meu, şi ţipă preste câni.

— Bine.

Ea luă trei peri din cap, îi aruncă jos şi dîse încet, ca el să n'o audă:

— Lanţ preste câinii tîi!

Atunci se scobori şi se puse lîngă foc. Ear' dîse:

— Vai, că mor de foame.

— Fă-ţi de mîncare, dîse Měr.

Baba îşi luă o broască, o implantă în frigare, o puse lîngă foc să se frigă, pe care atîngîndu-o de carnea lui Měr, dîcea:

— Eu mînc carnea şi tu broasca.

— Taci, babă spureată, şi nu tot atînge broasca ta de carnea mea, că 'ţi-o arunc în cap.

Ear' atîngea broasca de carnea lui Měr şi dîcea:

— Eu mînc carnea şi tu broasca.

— Taci, babă spurcată — dîcea Měr — şi nu-ţi tot atînge broasca de carnea mea, că te dau cânilor mei să te mînce.

— Te mînc eu pe tine! — răspuse baba — precum ai mîncat tu pe cei trei feciori ai mei.

Atunci ca muşcat de şerpe sări sus Měr şi strigă cătră câni:

— Na Florian, na Cioban, na Frunză-de-măgheran, prindeţi-o şi o faceţi tot fărîmi, nimic, să nu mai rămînă de ea.

Câinii nici nu se mişcau, căci erau lîntuiţi preste tot trupul cu perii din capul babei.

Prinse sabia, dar' nu avu putere s'o scoată, şi ne mai avînd nici alte puteri în trup, baba îl mîncă, ear' inima i'a aşedat-o într'un buştean.

(Va urma.)

La spese suma totală, după reducerea în înțelesul dispozițiilor adunărilor generale anterioare, a stipendiilor devenite vacante, precum și prin reducerea pozițiilor la spese neprevăzute, la spese pentru tipărirea „Transilvaniei” și la dotațiunea bibliotecii este 3450 fl. Conform §. 26 din statute, sînt a se capitaliza dela taxele de membri și dela interesele fondului de rezervă 20%, fiind suma acelora proiectată pentru anul 1887 cu 4369 fl. 80 cr., ar fi cuota de capitalizare 873 fl. 96 cr., prin urmare mai rămâne preste aceasta încă un rest de 316 fl. 98 cr., care asemenea ar fi a se capitaliza.

Membri ai asociațiunii pro 1885 au fost:

- a) fondatori 75;
- b) ordinari pe viață 99;
- c) ordinari cu taxe anuale 478.

Între aceștia se află și cei însemnați în lista alăturată. ca insinuati dela adunarea generală din Gherla încoace până la finea anului 1885 și dela 1 Ianuarie 1886 până la prezenta adunare generală.

Aici este locul să observăm, că dl N. Quintescu, profesor și membru al academiei de științe din București, insinuat ca membru ordinar pe viață la adunarea din Gherla, neprimind dela în. minister reg. ung. de interne învoirea de a-l numi membru al asociațiunii, nu este primit între membrii aceestei asociațiuni.

Dintre membrii asociațiunii au reposat în decursul anului 1885 și până la adunarea generală prezintă cei însemnați în lista alăturată. //.

III.

Biblioteca asociațiunii cu finea anului 1885 a constat din 5730 tomuri, cu 110 tom. mai mult decât în anul precedent. Acest spor se datorează mai ales donațiilor făcute de academia de știință din Buda-Pesta, de academia de științe din București, de reuniunea transilvană pentru cunoașterea țării, de societatea geografică română, de societatea geografică din Roma, de dd. G. Meitani și I. P. Reteganul.

Dintre scrierile potegianului au încurs gratuit: „Telegraful Român”, „Gazeta Transilvaniei”, „Luminătorul”, „Biserica ortodoxă română”, „Ortodoxul”, „Foaia școlastică”, „Economia națională”, „Familia”, „Amicul Familiei”, „Școala practică”, „Cărțile sateanului român”, „Predicatorul român”, „Literarisches Centralblatt” s'a procurat prin suma votată pentru bibliotecă.

Inventarul bibliotecii s'a sporit cu 295 exemplare din „Transilvania” pro 1885, și a scăzut cu 2 colecțiuni de câte 1 exemplar din organul asociațiunii dela începutul aparițiunii sale, donate societății de lectură din seminarul „Andreian” din Sibiu și societății române de lectură din Timișoara.

IV.

„Transilvania”, organul „Asociațiunii” a continuat a se da și în anul 1885 sub redacția dlui prim-secretar al „Asociațiunii”. Ea s'a tipărit în 600 exemplare, din cari s'au trimis: membrilor fondatori și membrilor ordinari pe viață 201 exemplare; la prenumerați 33 exemplare; la despărțiminte 18 exemplare; la bibliotecile școlare și în schimb 45 exemplare; oficioase 8 exemplare.

Precum se vede din aceste date, dispoziția adunării generale din Orăștie, de a se trimite foaia membrilor ordinari cu taxe anuale, numai prelungă o taxă de abonament cu 1 fl., a avut de rezultat prezentarea a numai 33 de prenumerați cu suma de 41 fl. v. a.

V.

Activitatea despărțimintelor Șimleu, Sibiu, Brașov, Cluj, Dej, Sebeș, Abrud, Deva, Alba-Iulia, M. Oșorhei, Reghinul, Turda, Blaj a decurs în regulă; mai ales despărțimintele Șimleu, Sibiu, Brașov, Reghinul au dezvoltat mult zel pentru promovarea scopurilor asociațiunii.

VI.

Supunând raportul acesta aprepriării onoratei adunări generale, în legătură cu aceluș:

- a) rațiociniu pro 1885;
 - b) budget proiect pro 1887;
 - c) consemnarea membrilor nou insinuați;
 - d) consemnarea celor ajutoși prin stipendii;
 - e) consemnarea celor repotași dintre membrii asociațiunii,
- adunarea generală s'binevoiască:
1. a da comitetului absolutoriu pentru activitatea sa din anul 1885;
 2. a aproba budgetul propus pentru anul 1887;
 3. a declara de membri pe cei însemnați în lista prezentată, și
 4. a face amintirea obicinuită pentru membrii repotași.
 5. Totodată avînd în vedere, că mandatul comitetului, instituit în adunarea generală din Brașov, expiră cu finea anului 1886, comitetul

Vă mulțumesc pentru încrederea pusă într'însul și Vă roagă a dispune alegerea noului comitet pentru periodul 1887—1890.

Din ședința comitetului „Asociațiunii” transilvanice pentru literatura română și cultura poporului român” ținută la Sibiu în 30 Iulie n. 1886.

Iacob Bologa m. p., Dr. D. P. Barcianu m. p.,
v.-president, secretar.

Cronică.

Aniversarea nasterii Maiestății Sale s'a serbat ieri în toate bisericile din loc cu serviciu dumnezeesc obicinuit. Din cauza ploii parada militară de pe câmpul de exerciții a rămas, miliția a asistat însă la serviciul divin în biserică rom.-cat. În bisericile române de ambe confesiunile încă s'a serbat ziua nasterii Maiestății Sale cu pompa cuvenită. Cu prilegiul acestei festivități magistratul orașului a predat comedei militare 300 fl. v. a. pentru scopul îmbunătățirii vîptului militarilor. La 1 oară s'a ținut în „Gesellschaftshaus” un banchet cu 197 cuverte arangiat de ofițeri. Seara a fost o serată dansantă în pavilionul din grădina „Hermann”.

Juții, procurorii și serviciul în gloate.

Ministrul de justiție Fabiny a adresat un circular către toate judecătorile, în care provoacă pe toți juții și procurorii, care au fost ofițeri în rezervă, ear' după serviciu de 12 ani au eșit din armată, ca la cas, dacă ar voi să-și recapete rangul de ofițeri, să trimită pentru aceasta petițiunile la ministerul de honveți până în 15 Septembrie a. c.

Daunele cauate prin manevre.

Comanda corpului 12 de armată face cunoscut, că daunele cauate pe câmpuri prin exercițiile și manevrele soldaților se s'au anuțit încă în acea și la comanda militară mai apropiată, pentru-ca, dacă se poate ajunge la învoială reciprocă, desdaunarea s' se plătească numai decât.

Noul regulament de serviciu al armatei

după o ordinațiune a ministrului de honveți se introduce nemodificat și la honveți.

Necrolog. Vice-colonelul Ioan Clucocian de Veneția-de-jos a răposat ieri în etate de 86 ani.

Himen. Domnul Iuliu Nistor, candidat de preoție în Blaj, își s'arbează în 22 August nou în biserica catedrală din Blaj cununia cu d-soara Matilda Popa.

Multe din monumentele noastre istorice, dice „Revista Politică”, s'au pierdut. Numai foarte puține au scăpat de furia timpurilor trecute; dar' și aceste puține se perd pe și ce merge. Unele se distrug de mâinile vandalice ale ignoranței celor ce le posed; altele devin prada Ovreilor și a altor străini. Și dacă mai există unde și unde câte unul, zace ascuns sau uitat, până-ce în urma urmelor nu 'i-se mai dă de urmă. Un atare odor de mare preț am vădut — sînt acum trei ani de zile — în Pătrăuț Sucevei. Visitînd împreună cu câțiva colegi academici pe parohul din loc, acesta ne arată între altele un epitrahil foarte vechiu; de care se vorbește, că ar fi fost dăruit de Stefan-cel-Mare bisericii din loc, zidită de dînsul la anul 1487. Epitrahilul e conservat destul de bine. E țesut în flori din fir masiv de argint și aur. Pe dînsul se află 4 chipuri cusute cu mătăsă fină de felurite culori cu atîta artă, încât la prima vedere ai crede ușor, că acestea sînt lucrul celui mai iscusit pictor. Cele două iconițe de deasupra reprezintă una pe archidiaconul și antîiul martir Stefan, cealaltă pe sf. Ioan cel nou dela Suceava. Din cele două de desub, una reprezintă pe Stefan Voevod, ce se cunoaște din inscripțiunea de deasupra capului seu: „Io Stefan voivoda gospodâr zemli moldavsko”. Alătura cu el stă soția sa Maria, foarte probabil a patra sa soție, fiica lui Radul Voevod din Muntenia, muma lui Bogdan, succesorul lui Stefan. (Ea se căsătorii în anul 1475, rămasă văduvă în 1504 și muri în Februarie 1511.) Măna profanătoare a închinătorilor la vițelul de aur n'a cruțat nici pe acest neprețuit vestmînt. Partea ce înfrîngură grumazul, e tăiată de foarfece și în locul ei cusută o bucată de altă materie proastă. Se vede, că aurul și argintul au fost cauza acelei neîndurate operațiuni, căci partea rămasă e atât de bine conservată, încât nu lasă a presupune o astfel de deteriorare a vestmîntului, încât să fi fost necesară vre-o delaturare. Poate că a fost puțin destrămat și profanatorul a profitat de ocazia a o destrăma și mai mult.

Societăți archeologice române din Bucovina 'i-a succes, raportează „Revista Politică”, prin bunăvoința domnului Zaharie Voronca a căpeta dela familia răposatului archeolog Iosif cav. de Gutter colecția sa archeologică, adunată mai ales din cărămidările Siretului și împrejurimii. Colecția care se află acum în posesia societății, reprezintă o valoare de 1200 fl. v. a. Obiectele cele mai remarcabile sînt cele din epoca de peatră și această colecție se poate numi cu tot dreptul cea mai completă din toată țeara. În numărul viitor va urma un raport detaliat.

Adunarea generală a societății învățătorilor populari din Bucovina s'a ținut, dice „Revista Politică”, anul acesta în Rădăuți după următorul program: 22 Iulie st. n. la amădi plecarea din Cernăuți. Seara o conve-

nire socială în hotelul cel mare din Rădăuți. 23 Iulie 9 oare a. m. deschiderea și imediat după aceea I. ședință: 1. Cetirea protocolului ședinței generale ultime. 2. Cetirea raportului a) despre activitatea comitetului societății, b) starea cassei. 3. Referatul revisorilor cassei. 4. Desbaterea și hotărîrea preliminarilor pentru anul 1886/87. Convorbire asupra unor cestiuni pedagogice și tratarea unor prelegeri științifice. — II. ședință după amădi la 3^{1/2} oare. 1. Continuarea propunerilor. Seara convenire socială. 24 Iulie III. ședință: 1. Propuneri libere. 2. Alegerea comitetului, revisorilor cassei și a judecătorilor în casuri școlare. 3. După amădi o excursiune la mănăstirea Sucevița. Au participat cam la 230 învățători, mai tare reprezentanți din districtul Homorului și al Câmpulungului.

Pentru expoziția din Cernăuți s'au anunțat dice „Revista Politică”, cu obiecte casnice cei mai mulți Români din districtul Rădăuților. Din comuna Bileca s'au anunțat la 250 de Români, cari sciu serie și ceti și meritul este al învățătorului popular, dl George Brăilean.

Aniversarea morții lui Frideric cel mare. Din acest incident s'a celebrat în biserica militară din Potsdam un serviciu dumnezeesc, la care au asistat împăratul Wilhelm și împărăteasa Augusta.

Cum stă de prezent cestiunea reuniunilor învățătoresci în archidieceasa gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș?

E de prisos a mai spune cercurilor, cărora sînt adresate aceste șire, însemnătatea reuniunilor învățătoresci; pentru-că folosul lor ni-l documentează destul de evident împregiurarea, că ele funcționează de prezent nu numai în toate statele mai culte din Europa și America, dar' în cea mai mare parte și în patria noastră.

Dar' totuși s' ne lămurim încă. Scuit este gradul de cunoștințe al elementului, din care s'au recrutat și se recrutează și astăzi elevii institutelor noastre preparandiale.

Mulți dintre aceștia de-abia absolvă o clasă, două, trei ori patru gimnasia și prea puțini mai multe. Parte mare și din aceștia sînt școlari slăbuți. Astfel institutele noastre preparandiale sînt constrînse a învinge două greutăți deodată, și adică: mai antîi a le amplifica încăva modestele cunoștințe ale evilor și numai după aceea a întra în adevăratul element al acestor institute, adică: a-i înzestra cu cunoștința psihologiei, pedagogiei, didacticei, a metodelui deosebitelor obiecte de învățămînt, a istoriei pedagogiei, limbei maghiare, cămăstriei etc. etc. De unde apoi și urmează, că candidații de învățători nici nu pot întruni toate condițiunile indispensabile, — în gradul suprem, — pentru un stat atât de greu, cum este cel învățătoresc.

Fără de a fi asadar' destul de oțelit — altfel nu se poate în împregiurările, în care trăim — învățătorul este trimis pe un ogor paraginut, și încă cu traista goală sau cel mult — s' ni-se ierte această expresiune — cu mămăligă și ceapă în ea. Își poate acum închipui ori-și-cine, ce ispravă va face acest muncitor, lăsat fiind singur în voia sorții.

Cam astfel ni-se prezintă situațiunea învățătorilor lipsiți de reuniunile învățătoresci.

După-ce dar' sîntem convinși că de prezent, pregătirea învățătorilor nu poate fi mai bună decum s'a deservit mai sus, și dacă s'ar și pute face pe o scară mai întinsă, chiar și în acest cas trebuie s' se îngrîmim de un expedient, cu ajutorul căruia s' l' punem pe învățător în pozițiune de a progresa. Pentru-că și puțin pregătit pentru chemarea sa și pentru viață, și totodată trăind în mijlocul nevoilor de tot felul, precum îi este dat învățătorului, — lucrul cel mai natural — el trebuie s' se descurageze și s' ajungă la indolență, cu care se sfîrșește activitatea lui binefăcătoare.

Acestei boale, după multe experimentări, 'i-s'a aflat leacul: „reuniunile învățătoresci”.

Cine nu știe, cu câte neajunsuri se luptă pe terenul instrucțiunii și cel mai bine pregătit învățător? Aici lipsesc cărțile din mîna școlarilor, colo acestia nu umblă regulat la școală, ear' de altă parte alte necazuri, care de care mai mari. Între atari împregiurări stă bietul învățător aproape a despera, singur ca cucul, fără a ști, ce s' înceapă, cum s' vindece răul, care îl împingă pe spinoasa sa carieră. Altul, în mijlocul instrucțiunii, dă de greutăți, strîns didactice ori metodice, la propunerea cutărui obiect; aci ar cere sfatul colegilor sei mai experți, dar' îi lipsește ocaziunea. De altă parte aflăm însă un învățător, care isolat cu totul, în singurătatea sa, înaintează, poate, pe o cale cu totul falsă, și nu 'i-se poate imputa, pentru-că el nu are de unde s' afle alta mai bună.

Toate aceste sînt împregiurări, cari reclamă de urgență înființarea reuniunilor învățătoresci.

Reuniunile învățătoresci au s' desbată în conferențele lor principiile pedagogico-didactice, de asemenea și toate pedecile, ce se pun în calea instrucțiunii și educațiunii. Prin aceasta apoi se generalizează cunoștințele pedagogice, didactice și metodice, lăpîndu-se între toți învățătorii, până și între cei mai puțin calificați.

La astfel de conferențe, cei mai mulți învățători merg pregătiți, unii cu tractate pedagogice, alții cu tractate didactice și ear' alții cu pertractări metodice din diferitele obiecte de învățămînt etc.

La compunerea unui atare operat însă se recere studiu, combinare ș. a., tot atatea mijloace, prin cari învățătorul se preface, se califica; calificînd totodată și pe cei ce ascultă.

Astfel toți membrii reuniunii se reîntorc dela conferențe cu un oare-care adaos la cunoștințele lor anterioare.

Un câștig mare, ce rezultă din aceste conferențe, este cultivarea simțului de emulațiune al învățătorilor. Toți se silesc a produce câte ceva; chiar și cei mai slăbiți, vădîndu-și puținătatea, capetă un impuls de a se perfecționa, ca se nu rămână mai prejos decât colegii lor.

Învățătorii, de regulă rău cotați, nu sînt în plăcută pozițiune, de a-și procura separat cărțile cele mai necesare pentru cultivare; întruniți însă în reuniuni, aceasta încă o pot exopara, înființînd biblioteci tractuale.

Pe calea reuniunilor ar pute face învățătorii câte ceva și pentru îmbunătățirea stării lor materiale, precum și pentru o mai bună asigurare a văduvelor și orfanilor lor; după-ce ajutoarele, cari le ofere fondul de pensiuine, sînt destul de neînsemnate și problematice.

Fără reuniunile învățătoresci, cu anevoie se va face uniformitate în instrucțiune. Cum se va și pute face aceasta, când cei mai mulți învățători petrec în singurătate, retrași în comune, depărtate de centre de cultură, unde nu se găsește o carte, un diar, nici persoane inteligente, cu cari s' se mai sfătuiască din când în când, ca astfel cultivîndu-se s' înainteze cu timpul.

Singur reuniunile învățătoresci sînt deci adevăratul teren, pe care învățătorii s'ar pute întruni și ar pute desvolta activitate și emulațiune, atît în ce privește cultivarea personalității proprii, cât și mai cu seamă în ce se referese la conștiințioasă împlinire a chemării lor.

Pătrunși de marea însemnătate și de suprema necesitate a înființării reuniunilor învățătoresci, învățătorii gr.-cat. din archidieceasa gr.-cat. de Alba-Iulia au făcut în trecut următorii pași:

În luna lui August 1875 s'a ținut la Blaj un curs supletor cu învățătorii confesionali din archidieceasă. Aceștia au avut în 27 și 28 ale acelei luni și o conferență în 3 ședințe, cu care ocaziune, recunoscîndu-se imperioasa necesitate a înființării reuniunilor învățătoresci, au decis a forma 15 reuniuni cercuale și o reuniune archidieceasă, compusă din reprezentanții reuniunilor cercuale.

Decisiunile acestei conferențe s'au subșternut spre aprobare veneratului ordinar metropolit din Blaj, care, prin rezoluțiunea sa de dato 6 Noemvrie a aceleiași an nr. 2772, a binevoit a le lua la cunoștință aprobătoare.

Tot cu acea ocaziune s'a făcut și un proiect de statute, care de asemenea, se crede, a fost înaintat sus amintitului ordinar spre aprobare.

Aprobatu-s'au, nu s'au aprobat, acele statute, nu se știe; e însă cunoscut, că afacerea reuniunilor din această archidieceasă stă tot ca și acum sînt 11 ani — cu foarte puține notabile excepțiuni.

Ar fi timpul s' se schimbe odată această stare de lucruri și tare credem, că superioritățile noastre școlastice confesionale gr.-cat. nu vor mai suferi, ca învățătorii acestor școale s' mai fie lipsiți și pe viitor de această instituțiune prea folositoare, de un motor atât de puternic al progresului.

Altcum chiar și legea școlară în § 147 deobligă pe fiecare învățător a se face membru al vre-unei reuniuni învățătoresci.

Inspectorii școlari reg. folosindu-se de acest paragraf, au înființat — sînt casuri concrete — reuniuni învățătoresci comitatense, în cercul cărora au și început a trage pe învățătorii gr.-cat., cari până acum nu sînt membri la nici o reuniune. Apoi învățătorii gr.-cat. din această archidieceasă — precum am amintit — mai toți nu au avut până acum fericita ocaziune de a se pute face membri la vre-o reuniune gr.-cat. din cauză, că această cestiune nu e încă regulată, cum ar pute s' fie — și încă de multe.

S' se bage bine de seamă că: „multe curse ne ocolesc”!

August 1886.

Mai mulți învățători din archidieceasa gr.-cat. a Albei-Iulia.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

(De ieri.)

Berlin, 18 August. n. Magistratul a pertractat astăzi sub presidența consilierului municipal Zeller (amîndoi primarii sînt absenți) invitarea capitalei Ungariei la s'arbarea revindicării cetății Buda și a hotărît a nu primi invitarea.

Londra, 18 August n. (oficial). Guvernul nu a hotărît rechemarea comisiei de frontieră afgană. De prezent guvernul negociază cu Rusia pentru un teritor neamărginit în apropierea riului Oxus și până la venirea răspunsului rusesc nu va lua nici o hotărîre cu privire la ziua rechemării comisiei. La tot cazul există intențiunea de a rechema comisiunea înainte de începerea iernii. Social-democrații au convocat un monstre-meeting în Trafalgar-square. Scopul meetingului este s' pretindă eliberarea socialistilor arestați în timpul din urmă și libertatea cuvîntului pentru toate partidele.

Director: **Ioan Slavici.**

Redactor responsabil: **Septimiu Albini.**

Piața cerealelor din Portul Brăila.

Raportor: Nicolai V. Perlea, Brăila.
Operațiile efectuate în 2 August 1886.

Vândătorii	Cumpărătorii		Hectol.	Greut. libe	Prețul lei în aur	Observații
Henrich	G. Mendl	Cinquant.	6300	63 ¹ / ₂	7.80	Magazie
Kirschen	"	"	900	63	7.60	"
Carandino	Carnavali	Porumb	3740	59 ¹ / ₄	7.15	Caic
L. Mari	Mendl	"	2000	58 ¹ / ₂	6.70	Magazie
"	"	"	600	58	6.70	"
Matei	Feitler	"	3000	59	6.82 ¹ / ₂	Caic
"	"	"	2520	57 ¹ / ₂	6.52 ¹ / ₂	Magazie
"	Mendl	"	1750	60	7.05	Caic
"	"	"	750	59 ³ / ₄	6.82 ¹ / ₂	"
Suca	"	"	1350	59 ³ / ₄	7.05	"
Cațica	"	"	1000	59 ³ / ₄	6.90	Magazie
Vasilato	"	"	2850	59 ³ / ₄	7.—	Caic
Matei	"	"	3450	58	6.75	"
Vamvuri	Feitler	"	2070	58 ¹ / ₂	6.85	"
"	"	"	1200	59 ¹ / ₂	7.02 ¹ / ₂	Magazie
Silberstein	"	"	3800	58	6.75	Caic
Emberico	"	"	1800	57 ¹ / ₂	7.40	Magazie
Chrisovelon	Schmierer	Săcară	1500	55 ¹ / ₂	7.05	"
Choti	"	"	2000	56 ¹ / ₂	7.25	"
Giuvoro	Feitler	"	1400	55 ¹ / ₂	6.30	Caic
Peteu	"	"	1330	55 ¹ / ₂	7.15	Slep
Temene	Schmierer	" albă	2200	54 ³ / ₄	7.10	Magazie
Emberico	"	"	1200	54 ¹ / ₂	6.90	"
Dimitriadi	"	" albă	700	56 ³ / ₄	7.30	"
"	"	"	1020	55	7.05	"
Suca	"	"	1400	56 ¹ / ₂	7.50	"
Marghiloman	G. Mendl	"	600	62	12.60	"
"	"	Grâu	2400	61 ³ / ₄	12.47 ¹ / ₂	"
Chrisovelon	"	"	800	61 ¹ / ₂	12.—	"
Vamvuri	Petricioni	"	1100	59	10.50	"
Suca	Nicolopolo	"	920	59 ¹ / ₂	10.75	"
"	Peirano	"	2000	59	10.40	Caic
Zavo	Feitler	"	1000	58	9.—	Magazie
Panaiescu	Kirschen	"	2000	58 ¹ / ₂	10.30	"
Verusi	Nicolopolo	"	260	60 ¹ / ₂	11.50	"
Dimitriadi	Peirano	"	5000	61 ¹ / ₂	12.25	Caic
Politi	Fanciotti	"	2150	59 ¹ / ₄	11.—	Magazie
Marchiani	Feitler	"	3300	62 ¹ / ₄	12.70	Caic
Vamvuri	Carnavali	"	1500	59	10.15	Magazie
Marghiloman	Mila	"	700	58	9.30	Caic
Matei	Cristoforato	"	1000	61 ¹ / ₄	12.25	Magazie
Vrioni	Carnavali	"				

LOTERIE.

Tragerea din 18 August st. n.
Sibiu: 36 3 85 5 43.

Cursul pieței din Sibiu

din 19 August st. n. 1886.

Hartie-monetă română	Cump.	8.60	vënd.	8.65
Lire turcesci	"	11.20	"	11.25
Imperiali	"	10.20	"	10.25
Ruble rusesci	"	1.21	"	1.22

Bursa de București.

Cota oficială dela 16 August st. n. 1886.				
Renta amort. (5%)	Cump.	97.1/2	vënd.	98.—
Rur. conv. (6%)	"	87.7/8	"	88.—
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	274.—	"	276.—
Banca națională a României	"	1010.—	"	1030.—
Impr. oraș. București	"	—	"	—
Act. de asig. Naționala	"	—	"	—
Credit mob. Rom.	"	—	"	—
Scrișuri fonciare urbane (5%)	"	—	"	—
Schimb 3 luni	"	25.133/4	"	—
Societ. const.	"	164.—	"	—
Aur	"	13.80	"	13.90

Bursa de Bupapesta

din 18 August st. n. 1886.

" " " " 4%	108.80
" " " " 5%	95.30
Imprumutul căilor ferate ung.	154.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.	100.50
(1-a emisiune)	128.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.	120.—
(3-a emisiune)	105.25
Bonuri rurale ung.	105.25
" " " cu cl. de sortare	105.25
" " " bănațene-timișene	105.25
" " " cu cl. de sortare	105.25
" " " transilvane	105.25
" " " croato-slavone	102.25
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	100.50
Imprumut cu premiu ung.	121.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	127.50
Renta de hartie austriacă	85.50
" " argint austriacă	86.30
" " aur austriacă	121.—
Losurile austr. din 1860	141.50
Acțiunile băncii austro-ungare	867.—
" " de credit ung.	290.—
" " " austr.	230.60
Scrișuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina”	101.50
Galbeni împărătesci	5.93
Napoleon-d'ori	9.98
Mărci 100 imp. germane	61.70
Londra 10 Livres sterlingi	126.—

Bursa de Viena

din 18 August st. n. 1886.

" " " " 4%	108.70
" " " " 5%	95.35
Imprumutul căilor ferate ung.	154.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.	100.80
(1-a emisiune)	128.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.	120.—
(3-a emisiune)	105.30
Bonuri rurale ung.	105.20
" " " cu cl. de sortare	105.20
" " " bănațene-timișene	105.20
" " " cu cl. de sortare	105.20
" " " transilvane	105.30
" " " croato-slavone	105.25
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	100.25
Imprumut cu premiu ung.	121.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	127.—
Renta de hartie austriacă	85.60
" " argint austriacă	86.50
Renta de aur austriacă	121.75
Losuri austr. din 1860	141.75
Acțiunile băncii austro-ungare	870.—
" " de credit ung.	290.50
" " " austr.	230.60
Galbeni împărătesci	5.92
Napoleon-d'ori	9.98 1/2
Mărci 100 imp. germane	61.70
Londra 10 Livres sterlingi	126.—

Licitațiune

Duminică în 22 August nou a. c. la 3 oare după amiazi se dă în arândă pe calea licitațiunii pășunatul pe mi-

riștile comunei **Slimnic** pentru 800—1000 oi mânzate precum și pășunatul pe o parte din fânațe pentru 400—500 oi de îngrășare. Licitațiunea se va ține în cancelaria comunală, unde reflectanții până la terminul mai sus indicat pot să afle condițiunile mai detaliate.

Slimnic, 16 August n. 1886.

[320] 2—3

Oficiul comunal.

Anunț de exarândare.

Bunul din comuna **Miheleni** (situat lângă drumul regnicolar Brad și Abrud), care este proprietatea fondului gimnasiului gr.-or. din Brad, consistător din:

164 jug. 1045 □ pământ arător

1 " 924 □ grădină

12 " 1501 □ fâneață

18 " 144 □ pășune segregată

și o moară cu 2 roate pe „**Valea-Crișului-alb**”, dreptul de regali în **Miheleni** cu o crișmă cu 4 încăperi și celariu, grajd și șopron afară de aceea o casă cu 4 încăperi, culină și celariu provădate cu grajd pentru locuință separată, se dă în arândă pe calea licitațiunii publice pe un period de 6 ani, începând dela 1-ma Octombrie 1886.

Licitațiunea se va ține în **26 August** eventualmente în **2 Septembrie 1886 st. n. la 10 oare a. m.** în cancelaria gimnasiului proprietar în Brad.

Doritorii de a licita au a depune un vadiu de 10% dela suma de 1400 fl. v. a.

Se primesc și oferte înaintea începerii licitațiunii provădate cu vadiul recerut.

Condițiunile de licitațiune se pot vedea în cancelaria avocatului **Teodor Pap** din Baia-de-Criș.

[312] 3—3

Brad, în 27 Iulie 1886 st. n.

Epitropia fondului.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1886.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiu				
	Tren mixt	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren omnibus	Tren omnibus	Tren de persoane						
Viena	11.10	7.40			București		4.50	7.30		Viena		11.—	12.10	Teiuș		11.09	3.45		Copșa mică		5.50	1.11		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	Predeal		9.32	1.14		Budapesta		8.20	8.—	Alba-Iulia		11.57	4.26		Șeica mare		6.17	1.34		
Szolnok	11.05	4.05	5.40	9.26	Timiș		9.56	1.45		Szolnok		11.20	12.00	Vințul de jos		12.20	4.46		Loamneș		6.52	2.06		
P. Ladány	2.02	5.45	5.58	11.40	Brașov	{	—	10.29	2.32	Arad	{	4.10	5.55	Șibot		12.54	5.13		Ocna	8.27	7.18	2.32		
Oradea-mare	4.12	6.58	8.30	1.28	Feldioara		6.22	2.55		Glogovaț		7.04	4.30	6.05	Orăștia		1.27	5.37		Sibiu	9.—	7.38	2.50	
Vărad-Velencze		7.03	9.14	1.52	Apatia		7.01	3.38		Györök	7.22	4.43	6.19	Simeria (Piski)		2.31	6.30							
Fugyi-Vásárhely			9.24	2.—	Ágostonfalva		7.33	4.17		Pauliș	7.58	5.08	6.46	Deva		2.52	6.49							
Mező-Telegd		7.33	10.19	2.34	Homorod		8.01	4.47		Radna-Lipova	8.17	5.21	7.—	Branicica		3.23	7.14							
Rév	8.54	11.38	3.18		Homorod		8.45	5.42		Conop		5.40	7.23	Iliia		3.55	7.39							
Bratca		12.18	3.41		Hașfalău		10.10	7.37		Bérvava		6.07	7.51	Gurasada		4.08	7.51							
Bucia					Sighișoara		10.39	8.21		Zam		6.26	8.10	Zam		4.44	8.21							
Ciucia	8.58	1.57	4.26		Elisabetopol		11.19	9.05		Soborșin		7.14	8.58	Soborșin		5.30	8.59							
Huiedin	9.28	3.11	5.08		Mediaș		11.54	9.43		Bérvava		7.44	9.28	Conop		6.25	9.43							
Stana		3.40	5.27		Copșa mică	{	12.12	10.02		Gurasada		8.12	9.56	Radna-Lipova	9.06	7.28	10.36	6.12	Cucerdea		2.30	10.—	4.05	
Aghiriș		4.15	5.50		Micăsasa		12.37	10.30		Iliia		8.29	10.17	Pauliș		9.26	7.43	10.50	6.32	Cheța		3.03	10.30	4.35
Ghirbău		4.36	6.02		Blaj	12.56	10.50		Branicica		8.48	10.38	Györök		9.46	7.59	11.05	6.53	Ludoș		3.27	10.51	4.56	
Nădășel		4.58	6.24		Crăciunel		1.30	11.34		Deva		9.13	11.05	Glogovaț		10.21	8.28	11.31	7.28	M.-Bogat		3.37	11.—	5.06
Cluj	{	10.28	5.26		Teiuș		2.34	12.41		Simeria (Piski)		9.53	11.55		10.38	8.42	11.45	7.45	Cipeu-Iernut		4.21	11.37	5.43	
Apahida		10.45			Aiud		2.55	1.12		Orăștia		10.23	12.24	Arad	{	9.17	12.31		Kerelő-Sz.-Pál		4.38	11.57	5.58	
Ghiriș	11.14				Vințul de sus		3.17	1.42		Șibot		10.46	12.53	Szolnok			2.32	5.12		Nireșteu		5.05	12.15	6.21
Cucerdea	2.01				Uioara		3.24	1.51		Vințul de jos		11.14	1.22	Budapesta		6.—	8.20		Oșorheiu	{	5.55	1.04	6.40	
Uioara	2.10				Cucerdea		3.36	2.15		Alba-Iulia		11.41	1.41	Viena		3.—	6.05		Reghinul-săs.			7.54	3.06	
Vințul de sus	2.19				Ghiriș		4.11	3.12		Teiuș		12.14	2.24											
Aiud	2.33				Apahida		5.36	4.59																
Teiuș	3.35				Cluj	{	5.56	5.30																
Crăciunel	4.09				Nădășel		6.31	6.03	8.—															
Blaj	4.29				Ghirbău	6.52	6.21	8.34																
Micăsasa	5.08				Apahida	7.08		8.59																
Copșa mică	5.45				Ghiriș	7.23		9.56																
Mediaș	6.06				Stana	7.50		10.16																
Elisabetopol	6.45				Huiedin	8.12	7.14	11.04																
Sighișoara	7.40				Ciucia	8.52	7.43	12.17																
Hașfalău	8.07				Bucia	9.10		12.47																
Homorod	10.05				Bratca	9.29		1.21																
Ágostonfalva	11.02				Rév	9.41	8.22	2.02																
Apatia	11.37				Mező-Telegd	10.24	8.48	3.06																
Feldioara	12.14				Fugyi Vásárhely	10.43		3.38																
Brașov	{	1.09			Vărad-Velencze	10.53		3.54																
Timiș		2.53	6.22		Oradea-mare	11.—	9.13	4.05																
Predeal	3.28	6.47		P. Ladány	11.15	9.18	10.55																	
București	9.35	11.45		Szolnok	1.09	10.38	1.23	5.17																
				Budapesta	3.29	12.20	3.24	5.25																
				Viena	6.38	2.15	7.45	10.—																
					Predeal	3.—	8.—	6.05																

Nota: Numerii încuadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.